

Beslut om inrättande av en ständig kommitté för skogsbruk

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

2023-12-21

Dokumentbeteckning

COM(2023) 727

Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT om ändring av rådets beslut 89/36/EEG om inrättande av en ständig kommitté för skogsbruk

Sammanfattning

Kommissionens förslag innebär, att den ständiga kommittén för skogsbruk, nedan benämnd som kommittén, arbete breddas och tydligare kopplas till EU:s skogsstrategi för 2030 och efterföljande program samt till den europeiska gröna givnen och att titeln på kommittén ändras till ständiga expertgruppen för skog och skogsbruk. Förslaget innebär även att medlemsstater ska utse egna företrädare till kommittén, vilka ska representera myndigheter som ansvarar för de olika politiska målen i EU:s nya skogsstrategi för 2030. Regeringens inställning till förslaget är i grunden positivt. Regeringen anser att den ständiga skogsbrukskommittén ska förbli det främsta forumet för medlemsstaternas företrädare och kommissionen att diskutera och ge råd i skogsrelaterade frågor på EU-nivå, och att dess roll i genomförandet av EU:s skogsstrategi bör stärkas. Det finns vissa delar, såsom förslaget om namnbyte från kommitté till expertgrupp som skulle kunna vara problematiskt i termer av försvagning eller stärkning av kommittén. Regeringen anser att kommittén ska förbli det främsta forumet för medlemsstaternas företrädare för att diskutera och ge råd i skogsrelaterade frågor på EU-nivå, att dess roll i genomförandet av EU:s skogsstrategi bör stärkas samt att det bör finnas en balans mellan de tre hållbarhetsdimensionerna i kommitténs arbete.

1.1 Ärendets bakgrund

Den 29 maj 1989 antog rådet rådets beslut 89/367/EEG om inrättandet av en ständig kommitté för skogsbruk, för att säkerställa ett nära och mer bestående samarbete i skogliga frågor mellan medlemsstaterna och kommissionen, och därmed stödja åtgärder för skogsbruket som påbörjats inom ramen för gemenskapens politik beträffande jordbruksstrukturen och landsbygdsutvecklingen.

Kommittén består av företrädare för medlemsstaterna och har en företrädare för kommissionen som ordförande. År 2019 inrättade kommissionen arbetsgruppen för skog och natur, som sorterar under samordningsgruppen för biologisk mångfald och natur. Arbetsgruppens främsta mål är att ge råd och sakkunskap till kommissionen för att hjälpa till att, med avseende på skogens ekosystem och deras förvaltning, genomföra och utvärdera den europeiska gröna given, EU:s strategi för biologisk mångfald 2030 och relaterade åtgärder samt FN:s ram för biologisk mångfald efter 2020.

I EU:s nya skogsstrategi för 2030 intog kommissionen följande ståndpunkt: ”Skogarnas vidare bidrag till målen i den europeiska gröna given, som presenteras i strategin, inbegripet för klimat, biologisk mångfald och hållbar bioekonomi, kräver en mer inkluderande och bättre samordnad EU-skogsstyrningsstruktur som återspeglar alla mål i EU:s nya skogsstrategi och deras inbördes kopplingar. En förstärkt samordning av olika politikområden bör säkerställas och ett sektorsövergripande utbyte bör underlättas, med deltagande av ett brett spektrum av experter och berörda parter. Med tanke på den europeiska allmänhetens ökande intresse för framtiden för EU:s skogar bör man också garantera insyn i styrningen så att alla kan följa hur kommissionen och medlemsstaterna får hjälp med att uppnå målen i EU:s nya skogsstrategi.”

Som en del av den nya styrningsstrukturen föreslår kommissionen att rådets beslut 89/367/EEG ändras genom Europaparlamentets och rådets beslut. Kommissionen föreslår en ändring av rådets beslut 89/367/EEG för att uppdatera de rättsliga grunderna och de politiska hänvisningarna, byta namn på den ständiga kommittén för skogsbruk och utöka dess uppgifter. Förslaget till beslut bör också klargöra medlemskapsfrågan, så att de myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för de olika politiska målen i EU:s nya skogsstrategi för 2030, inbegripet klimat, skogshälsa, miljö, skogsbruk, landsbygdsutveckling och bioekonomi, och eventuella efterföljande skogsstrategier inom EU, ingår i denna grupp.

Ministerrådet har tidigare uppmuntrat kommissionen vid flera tillfällen att presentera ett förslag eftersom rådet 2019 aviserade behovet av detta. Diskussioner har även förts med kommissionen om behovet av att tydligare stärka kommitténs roll. Flertalet medlemsstater har yttrat detta behov då man ansett att kommittén inte inkluderats tillräckligt tidigt i processer av nya

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget syftar till att ändra rådets beslut 89/368/EEG om inrättandet av en ständig kommitté för skogsbruk. Ändringen genomförs i syfte att stödja skogarnas och skogsbrukets bredare bidrag till viktiga unionsmål och unionsinitiativ, t.ex. Den Europeiska Gröna given av den 11 december 2019 (COM(2019)640 final) och EU:s nya skogsstrategi för 2030 av den 16 juli 2021 (COM(2021)527 final) och tydliggöra kommitténs expertis i dessa politikområden. Detta för att bättre koppla kommitténs arbete till klimat, biologisk mångfald och hållbar bioekonomi, vilket enligt kommissionen kräver en mer inkluderande och bättre samordnad struktur för styrning av skogliga frågor inom EU. Vidare vill man genom ändringar främja kommitténs möjligheter till att främja enhetlighet och synergier mellan unionens och medlemsstaternas politik inom skogs- och skogsbruksfrågor.

Förslaget syftar till att säkerställa ett förstärkt samarbete och tvärvetenskapligt utbyte om skogar och skogsbrukssektorn mellan kommissionen och medlemsstaterna med avseende på alla unionens politikområden som är relevanta för skogen. För att återspegla detta föreslås därför att namnet ändras från den ständiga kommittén för skogsbruk till den ständiga expertgruppen för skog och skogsbruk.

Förslaget tydliggör att det är upp till medlemsstaterna att tillsätta representanter i till kommittén. Medlemsstaterna ska säkerhetsställa att de myndigheter som ansvarar för de olika politiska målen i EU:s nya skogsstrategi för 2030 deltar i relevanta processer. Förslaget innebär att kommittén även fortsättningsvis ska anta sin egen arbetsordning.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Ej aktuellt.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Ingen konsekvensbedömning krävs eftersom förslaget inte förväntas få några betydande ekonomiska, sociala eller miljömässiga konsekvenser. Det följer av kommissionens åtagande i EU:s nya skogsstrategi för 2030 om att uppdatera systemet för styrning av skogliga frågor. Kommissionen föreslår att rådets beslut 89/367/EEG av den 29 maj 1989 om inrättande av en ständig kommitté för skogsbruk (en grupp bestående av företrädare för medlemsstaterna) uppdateras genom ett beslut av Europaparlamentet och rådet.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen anser att den ständiga kommittén för skogsbruk ska förbli det främsta forumet för medlemsstaternas företrädare och kommissionen att diskutera och ge råd i skogsrelaterade frågor på EU-nivå. Regeringen anser vidare att dess roll i genomförandet av EU:s skogsstrategi bör stärkas. Regeringen uppskattar kommissionens ambition att uppnå en bättre, mer samordnad styrningsstruktur för skogligt relaterade EU-frågor. Regeringen är positiv till att kommittén fortsatt ska kunna hantera alla frågor och aspekter rörande skog på EU-nivå. Regeringen är också mån om att kommitténs status och roll inte får försvagas, vare sig på kort eller lång sikt, i och med ändringen till expertgrupp. För regeringen är det även viktigt att arbetet i den ständiga kommittén för skogsbruk har en balans mellan de tre hållbarhetsdimensionerna för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Regeringen anser vidare att den enskilda medlemsstaten även fortsatt är bäst lämpad att utse företrädare till kommittén.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Inga öppet deklarerade ståndpunkter i detta läge.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet, ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommitténs synpunkter är inte kända i detta läge.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Ej aktuellt, frågan är inte skickad på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Förslagets rättsliga grund är artiklarna 43 och 192.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Båda artiklarna föreskriver tillämpning av det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Frågan kräver enkel majoritet i Europaparlamentet och kvalificerad majoritet i ministerrådet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen föreslår en ändring av rådets beslut 89/367/EEG för att uppdatera de rättsliga grunderna och de politiska hänvisningarna, byta namn på den ständiga kommittén för skogsbruk och utöka dess uppgifter.

Kommissionen anger att den nya styrningen syftar till att främja en effektiv samordning mellan kommissionen och medlemsstaterna, i full överensstämmelse med respektive befogenheter på skogs- och skogsbruksområdet och med subsidiaritetsprincipen.

Regeringen konstaterar att en kommitté för skogsbruk finns sedan 1989. Regeringen instämmer att det finns ett behov av att stärka samordningen mellan kommissionen och medlemsstaterna, samtidigt som att det nationella självbestämmandet över skogsfrågor bör värnas.

Förslaget syftar till att uppnå en mer inkluderande och bättre samordnad EU-skogsstyrningsstruktur, skulle inte i tillräcklig utsträckning kunna uppnås av medlemsstaterna var och en för sig. Syftet kan bättre uppnås på unionsnivå.

Regeringen instämmer därmed i kommissionens bedömning att förslaget till ändrat beslut av Europaparlamentet och rådet om en uppdaterad expertgrupp är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget presenterade för första gången på rådsarbetsgruppen för skogsbruk den 5 december 2023. Ingen ytterligare behandling väntas under nuvarande EU-ordförandeskap. Inkommande EU-ordförandeskap har ännu inte gett besked om fortsatt hantering.

4.2 Fackuttryck/termer

Ej aktuellt.